

Minister Infrastruktury

Znak pisma: DNW-2.054.36.2024

Warszawa, 09 grudnia 2024

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 5113 Posłów na Sejm RP Pana Dariusza Stefaniuka i Pana Michała Moskala w sprawie zwolnień sytuacji w PKP CARGO, poniżej pozwalam sobie odnieść się do zawartych w wystąpieniu pytań.

Na wstępie pragnę poinformować, że Skarb Państwa nie jest akcjonariuszem PKP CARGO SA w restrukturyzacji (dalej: PKP CARGO) i nie wykonuje uprawnień z tytułu posiadania jej akcji, jak również z akcji/udziałów spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej PKP CARGO SA.

Pakiet akcji, stanowiący 33,01% udział w kapitale zakładowym Spółki posiadają Polskie Koleje Państwowe S.A. Zgodnie z regulacjami Kodeksu spółek handlowych organy spółki działają w zakresie posiadanych kompetencji. Kompetencje w zakresie bieżącego prowadzenia spraw Spółki i jej reprezentowania posiada Zarząd Spółki.

Poniżej przedstawiam odpowiedzi na pytania zadane w interpelacji.

1. Czy Ministerstwo Infrastruktury potwierdza informacje o planowanych zwolnieniach grupowych w PKP Cargo na terenie powiatu bialskiego w liczbie od 400 do 500 osób?

Minister Infrastruktury nie dysponuje danymi w tym zakresie, natomiast jak wynika z informacji pozyskanych od PKP CARGO, spółka ta nie zatrudnia na terenie powiatu bialskiego 500 pracowników, wobec czego nie potwierdza podanej skali zwolnień.

PKP CARGO potwierdza natomiast, że w ramach przeprowadzanych w całym kraju działań restrukturyzacyjnych zmniejszyła się także liczba pracowników spółki w powiecie bialskim, niemniej nie dotyczyło to liczby osób przytoczonej w treści interpelacji.

2. Jakie działania podejmuje spółka PKP Cargo, aby zapewnić płynność operacyjną ruchu pociągów przy znacznych redukcjach zatrudnienia, szczególnie w kluczowych obszarach, takich jak odprawa pociągów?

Z komunikatów Spółki wynika, że dokonywane zmiany w obszarze zatrudnienia mają na celu dostosowanie do zakresu działalności operacyjnej podmiotu. Działania restrukturyzacyjne są przemyślane i zakładają osiągnięcie konkretnych efektów, również na poziomie spółek Grupy Kapitałowej PKP CARGO.

3. Jakie formy wsparcia planowane są dla zwolnionych pracowników, zwłaszcza tych w wieku przedemerytalnym lub będących w szczególnie trudnej sytuacji życiowej, takich jak kobiety w ciąży?

Zwolnienia grupowe i wszelkie inne działania restrukturyzacyjne stanowią złożony proces, którego celem jest utrzymanie działalności PKP CARGO i uniknięcie upadłości, której konsekwencje społeczne byłyby znacząco dalej idące niż obecne.

W komunikatach Zarząd PKP CARGO podkreśla, że sytuacja ekonomiczno-finansowa Spółki wymusiła podjęcie działań mających na celu minimalizację kosztów operacyjnych we wszystkich obszarach działalności, w tym obszarze zatrudnienia. Podjęte działania są następstwem szeregu błędnych decyzji biznesowych i inwestycyjnych oraz nieefektywnego zarządzania PKP CARGO na przestrzeni ostatnich lat, czego wynikiem jest obecnie:

- brak zapewnionych wcześniej kontraktów,
- spadek realnych przychodów,
- wzrost kosztów działalności, w tym szczególnie wynagrodzeń,
- wzrost zadłużenia i postępująca utrata płynności finansowej.

Jak wielokrotnie wskazywano, biorąc pod uwagę analizę struktury zatrudnienia oraz bezprecedensowy spadek udziału spółki w rynku mierzony pracą przewozową – z niemal 60% w 2013 roku do 27% w I kwartale 2024 roku – zwolnienia grupowe stały się konieczne w celu dostosowania poziomu zatrudnienia do ilości przewożonych towarów, odzyskania rentowności i uratowania ok. 10 000 miejsc pracy.

Otwarcie postępowania sanacyjnego wpływa na stosunki pracy i wywołuje w zakresie praw i obowiązków pracowników i pracodawcy takie same skutki, jak ogłoszenie upadłości, przy czym uprawnienia syndyka wykonuje zarządca.

Pomimo objęcia PKP CARGO ww. regulacjami spółka podkreśla, że zwolnienia grupowe z całą pewnością nie objęły kobiet w ciąży, a pojedyncze sytuacje mogły mieć miejsce wyłącznie w przypadkach, gdy Spółka nie była o tym poinformowana.

W momencie powzięcia takiej informacji oświadczenie pracodawcy było każdorazowo cofane, a pracownicy miały zapewnione wszelkie przysługujące im, zgodnie z kodeksem pracy, prawa. W odniesieniu do pracownic przebywających na urlopie macierzyńskim należy podkreślić, że kobiety korzystające z urlopu macierzyńskiego w przypadku rozwiązania stosunku pracy nie są pozbawione przysługujących im świadczeń i otrzymują zasiłek macierzyński, który przysługuje im przez cały okres urlopu. Zarząd PKP CARGO SA zapewnia, że wszystkie działania były i są podejmowane zgodnie z przepisami prawa powszechnego oraz zakładowego.

PKP CARGO podejmuje szereg działań, które mają zapewnić odchodzącym pracownikom wsparcie w jak najszybszym znalezieniu nowego zatrudnienia. W tym celu Spółka podpisała m.in. kilkanaście listów intencyjnych z firmami z branży kolejowej, transportowej i logistycznej. Wśród nich znalazły się PKP Intercity S.A., PKP PLK S.A., POLREGIO S.A., Intercity Remtrak Sp. z o.o., PESA, WARS S.A., Alstom czy Budimex. Dotychczasowi pracownicy PKP CARGO mogą jako pierwsi skorzystać z blisko 2000 ofert pracy. Ponadto, w każdym zakładzie Spółki zorganizowane zostały targi pracy z udziałem potencjalnych, nowych pracodawców. Pracownicy mogli wziąć udział w konsultacjach

z przedstawicielami ZUS i Urzędu Pracy w odniesieniu do przysługujących im świadczeń, aktualnych usług rynku pracy czy możliwości uzupełnienia posiadanych kwalifikacji.

Dodatkowo PKP CARGO, w swych komunikatach wskazała, że w ramach podpisanego Porozumienia w sprawie ulgowych usług transportowych, strony ustaliły, że pracownicy objęci zwolnieniami grupowymi, pomimo zakończenia stosunku pracy i skrócenia okresu wypowiedzenia, mogą korzystać z ulgowych usług transportowych do końca 2024 r.

4. Czy przewidziane są działania, które pozwolą zwolnionym pracownikom na przebranzowanie się lub skorzystanie z innych form pomocy w poszukiwaniu nowego zatrudnienia?

W wyniku działań Spółki dostępnych jest ponad 2 000 miejsc pracy dla pracowników Spółki objętych restrukturyzacją, w tym dotyczących pracowników grup zawodowych takich jak drużyny trakcyjne, drużyny manewrowe, przeglądy techniczne, utrzymanie ruchu oraz naprawy i remonty taboru. PKP CARGO SA uruchomiła również kompleksowy program wsparcia dla pracowników odchodzących ze Spółki. Ponadto, z informacji przekazanych przez Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, że zabezpieczone zostało 50 mln zł z rezerwy Funduszu Pracy dla powiatów, w których planowane są zwolnienia. W roku 2024 zostały ogłoszone cztery nabory wniosków o przyznanie środków z rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie realizowanych w wyniku diagnozy bieżących potrzeb rynku pracy programów aktywizacji zawodowej dla zwalnianych pracowników, w tym objętych zwolnieniami grupowymi.

W ramach trzech naborów do programu dla zwalnianych pracowników przyznano środki w wysokości ok. 36 mln zł. Po przyznaniu środków w ramach ostatniego czwartego naboru, w przypadku dostępnej alokacji środków, zostanie podjęta decyzja w zakresie uruchomienia piątego naboru wniosków.

Niezależnie od powyższego, środki rezerwy Funduszu Pracy mogą być przeznaczone na realizację działań aktywizacyjnych w formie programu aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi. Środki rezerwy przeznaczone na powyższy program są uruchamiane na bieżąco.

Dodatkowo MRPIPS wskazała, że powiatowe urzędy pracy w ramach swoich działań wspierają wszystkie osoby tracące pracę w PKP CARGO. Przekazują im informacje o ofertach pracy oraz w trybie pilnym podejmują inne niezbędne działania skutkujące jak najkrótszym pozostawaniem ww. osób bez zatrudnienia.

Najczęściej stosowane formy pomocy w programach dla zwalnianych pracowników to:

1. pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe,
2. środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
3. szkolenia zawodowe,
4. zatrudnienie na miejscach pracy współfinansowanych ze środków Funduszu Pracy (prace interwencyjne, roboty publiczne itd.),
5. zatrudnienie w ramach dofinansowania do wynagrodzenia za zatrudnienie, skierowanego bezrobotnego, który ukończył 50 rok życia,
6. bony na zasiedlenie,
7. bony zatrudnieniowe

5. Jakie konkretne kroki podejmie Ministerstwo w celu rozbudowy suchego portu przeładunkowego w Małaszewiczach, aby zrealizować obietnice rządu o rozpoczęciu prac jeszcze w tym roku, oraz jakie działania zostaną podjęte w związku z planowanymi zwolnieniami?

Zgodnie z art. 33wa ust. 1 ustawy z dnia 8 września 2000 r. o komercjalizacji i restrukturyzacji przedsiębiorstwa państwowego „Polskie Koleje Państwowe” (Dz.U. z 2024 r. poz. 561) Cargotor sp. z o. o. uzyskał warunkową możliwość publicznego finansowania projektu „Modernizacja infrastruktury kolejowej w Rejonie Przeładunkowym Małaszewicze” w latach 2023-2028 w wysokości 3 395 300 tys. zł. Warunkiem koniecznym do rozpoczęcia inwestycji są zmiany właścicielskie w spółce Cargotor, w efekcie których stanie się spółką zależną PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., co umożliwi finansowanie publiczne bez notyfikowania Komisji Europejskiej programu pomocowego. Planowane przejęcie spółki Cargotor opóźnia się m.in. z powodu hybrydowego ataku Białorusi na polską granicę oraz białoruskiego wsparcia dla rosyjskiej agresji militarnej na Ukrainę. Z powodu opóźnienia zakładana jest nowelizacja ww. ustawy.

We wrześniu 2021 r. Urząd Wojewódzki w Lublinie wydał decyzję o pozwoleniu na budowę dla inwestycji pn. „Rozbudowa i budowa infrastruktury kolejowej w Rejonie Przeładunkowym Małaszewicze korytarza nr 8 linii towarowych na granicy UE z Białorusią”. W ostatnim czasie Cargotor sp. z o.o. podjęła działania pozwalające na formalne rozpoczęcie inwestycji, co pozwoliło na spełnienie wymogów formalnych, zgodnych z ustawą Prawo budowlane oraz utrzymać w mocy ww. decyzję o pozwoleniu na budowę.

Uwzględniając wyżej wymienione aspekty, można szacować, że proces przejęcia Cargotor sp. z o.o. nastąpi do końca 2025 r., a koszt inwestycji związany z terminalem przeładunkowym w Małaszewiczach wyniesie ok 6 mld zł.

Niezależnie od powyższego uprzejmie informuję, że wszystkie wprowadzane przez PKP CARGO działania restrukturyzacyjne są niezbędne w celu utrzymania firmy na rynku i uniknięcia najgorszych możliwych konsekwencji zaniedbań poprzednich zarządów. Program restrukturyzacji zakłada osiągnięcie konkretnych efektów, również na poziomie spółek Grupy Kapitałowej PKP CARGO, a ich powodzenie jest uzależnione od zaangażowania, zrozumienia i współpracy wszystkich pracowników i organizacji związkowych z zarządami zarówno PKP CARGO jak i PKP SA.

Minister Infrastruktury, działając w imieniu Skarbu Państwa jako akcjonariusza PKP SA oczekuje, że wszystkie podjęte przez organy zarządzające działania będą zgodne z obowiązującymi przepisami prawa i będą prowadzone w dialogu ze stroną społeczną, co w konsekwencji pozwoli Spółce PKP CARGO na odbudowę pozycji na rynku, pozytywnie wpływając także na sytuację spółek z jej grupy kapitałowej.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:
z upoważnienia Ministra Infrastruktury
Piotr Malepszak
Podsekretarz Stanu